

vilges for det forstkommende Aar, saa kan Rigsdagen i de kommende Aar enten bevilge den anden Fjerdedeel eller lade det være. Jeg troer, at den Mand, som kommer til at arbejde i det Fag, vil ansee det for sin Pligt at gjøre sin Virksomhed gjældende i selve Folket, og allermeest i selve Rigsdagen, og at der saaledes vil fremkomme Dplysninger om, hvorvidt han har brugt sin Virksomhed paa bedste Maade; er det Tilfældet, saa vil Rigsdagen ogsaa til næste Aar bevilge de 3000 Rdlr., men, naar Sagen ikke fremmes, saa staaer det ogsaa Rigsdagen frit for at nægte sit Samtykke til den nye Bevilling. Her er talt om Tillid til Ministeriet. Jeg skulde rigtignok meget nødtigt gaae ind paa at betragte enten det ene eller det andet Forslags Antagelse som Tillid eller Mistillid til Ministeriet, thi jeg maa sige, at, skjøndt jeg, ifølge hvad jeg har udtalt, vil stemme for Mindretallets Forslag, saa har jeg dog den allerstørste Tillid til Ministeriet og navnlig til vor høitærede Cultusminister. Jeg vil naturligvis have den samme Høilagelse for en anden Cultusminister, der arbejder i samme Retning, men jeg har ingen Tillid til Tidsumstændighedernes Foranderlighed, for ikke at nævne Døden. Jeg veed, at Ministeriet kan staae idag, og at vi maafee om sole Tid kunne have et Ministerium, som vi slet ingen Tillid have til. Men lad os lade dette ude af Betragtningen; dog lad os ogsaa desforuden tillige tænke paa, at, dersom den faste Directeurpost oprettes, da er den oprettet under ethvert Ministerium, og da ville vi komme til at vise enhver Minister Mistillid ved atter at inddrage ham denne Directeurpost, eller ogsaa Bengene dertil. Jeg har nu det Håab, at, naar vi have brugt 12,000 Rdlr. til denne Sag, saa kunde den maafee være ordnet; men jeg vil ogsaa troe, at det ikke skal staae hen i 4 Aar, inden vi faae et Forslag til en Skolelov, men at Sagen suarere ganske vil være ordnet om 4 Aar. Jeg veed nok, at Sagen ikke vil være ordnet i sin Heelhed, med det Samme Loven udfommer; der vil vistnok i Begyndelsen behøves en Mand for at have Tilsyn med den nye Ordning, men, naar det endelig er ordnet, saa vil denne Directeurpost maafee være aldeles oversflødig, da

det forøvrigt jo ikke synes, at denne Directeur faaer saameget Arbeidspersonale under sig. Dersom det efter de 4 Aars Forløb dertilmod skulde vise sig, at en saadan Directeurpost behøvedes, saa vil Rigsdagen, lig den, som nu er, til et lignende Ministerium, som vi nu have, vistnok ogsaa bevilge Pengene til en saadan Directeurpost, om den viser sin Nytte.

Alberti: Blandt de Dplysninger, der ere fremkomne under Forhandlingerne idag, troer jeg, der er en, som ikke er aldeles betydningløs. Der er nemlig ytret af en æret Taler, at der for ganske nylig var indkommet endeel Erklæringer angaaende Skolevæsenets Reform og Omorganisation, og jeg troer ikke, at den ærede Minister har modsagt Rigtigheden af denne Udtalelse. Dersom altsaa dette maatte forholde sig saaledes, saa er det derved givet, at der ligger i Ministeriet ikke blot et stort, men et nyt Materiale til Behandlingen af Spørgsmaalet om Skolevæsenets Reform, og herved troer jeg, at man endnu mere maa komme til den Overbeviisning, at det er unødvendigt at skabe et fast og vedvarende Embede. Lad den paatænkte Directeur først forsøge at ordne dette Materiale, og, naar han har budt os Resultaterne af sine Arbejder, ville vi faae at see, i hvad Retning han gaaer; saa vil det kunne vides, om han vil gaae i den Retning, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Ste. Valgkreds (Frølund) bebudede, skjøndt denne Bebudelse rigtignok ikke blev tiltraadt af den ærede Minister, da han kort efter havde Ordet, og dertil skal jeg bede Thinget lægge Mærke. Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Ste. Valgkreds syntes at tale, som om han havde seet en Instrux for den vordende Almue-skoledirecteur; han vidste ikke blot, at det var Geistligheden, som nedtrykkede Skolevæsenet og Skolelærerstanden, men han paastod, at Virkningen og Frugten af denne Embedsmands faste Ansættelse vilde blive den, at Trykket vilde blive hævet, at Modstanden vilde blive brudt, at altsaa alle de Byrder, der nu nedtyngte Skolevæsenet, ved denne Ansættelse vilde blive ophævede. Han sagde os vel ikke videre, paa hvad Maade det skulde see, men han talte tillige om, at denne Mand skulde høre Klager,